

Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých Školách

V ustanoveniach § 50 zákona o výchove a vzdelávaní sú uvedené druhy štúdia, ktoré je možné v ZUŠ organizovať. Zodpovedajú cieľom a obsahu vzdelávania v ZUŠ.

Parametre súvisiace s dĺžkou štúdia, jeho cieľmi, obsahom a zameraním sú podrobnejšie spracované v pedagogických dokumentoch.

ZUŠ

organizuje prípravné štúdium, základné štúdium, štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých.

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre nadané deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky.

Je určené na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností žiaka a jeho následnú profiláciu v príslušnom umeleckom odbore.

Základné štúdium sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac deväť ročníkov a druhý stupeň má najviac štyri ročníky; aj pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium.

Základné štúdium je určené pre žiakov, ktorí spravidla v rámci prípravného štúdia preukázali príslušnú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov predpokladajúcu ich úspešný rozvoj v danom umeleckom odbore.

12

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky.

Formu rozšíreného štúdia možno uplatňovať až vo vyšších ročníkoch štúdia po preukázaní mimoriadnych schopností, zručností a návykov žiaka.

Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

V skrátrenom štúdiu sa žiaci pripravujú na štúdium na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách pedagogického alebo umeleckého zamerania.

Štúdium pre dospelých má najviac štyri ročníky.

Vyučovanie je individuálne a skupinové. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány.

Riaditeľ ZUŠ

môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

2.4

Prijímanie žiakov na štúdium v základných umeleckých školách

V § 52 zákona o výchove a vzdelávaní sa ustanovuje postup pre prijímanie žiakov na štúdium v ZUŠ.

Vzhľadom na potrebu zabezpečiť objektivnosť prijímacej skúšky riaditeľ školy zriaďuje trojčlennú prijímaciu komisiu avymenúva jej členov. Prijímacia komisia objektívne posúdi momentálnu úroveň umeleckých schopností, zručností a

návykov uchádzača o štúdium.

V odôvodnených prípadoch môže zároveň navrhnúť riaditeľovi školy zaradiť niektorých uchádzačov do vyššieho ako prvého ročníka.

Prijímacia komisia na prijíma-

cej skúške do prípravného štúdia posudzuje dispozície žiaka – jeho predpoklady pre štúdium v príslušnom

umeleckom odbore. Vzhľadom na to, že v prípravnom

štúdiu sa diagnostikujú dispozície žiaka a rozvíjajú sa

jeho umelecké schopnosti s tým, že očakávaný výsledok nemusí byť vždy pozitívny, nezaručuje sa žiakovi postup

do

základného štúdia. Do základného štúdia postupujú iba

žiaci, ktorí počas prípravného štúdia preukážu

dostatočné umelecké nadanie a perspektívu ďalšieho umeleckého rozvoja.

Do základného štúdia,

skráteneho štúdia a štúdia pre dospelých

možno prijať aj

uchádzačov, ktorí neabsolvovali prípravné štúdium, ale

úspešne vykonali prijímaciu skúšku

do príslušného štúdia a preukázali požadovanú úroveň

umeleckých schopností,

zručností a návykov umožňujúcu ich úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na špecifiká umeleckého vzdelávania a vzhľadom na osobitý rozvoj každého umeleckého talentu

13

možno na štúdium prijať aj nadaných uchádzačov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek

odporúčaný v u

čebnom pláne umeleckého odboru alebo študijného zamerania.

Vzhľadom na rôznu úroveň dispozícií jednotlivých žiakov pre štúdium a

rôzne

perspektívy rozvoja umeleckých schopností sa vek uvedený v

učebných plánoch považuje za

odporúčaný, nie záväzný.

Rozšírené štúdium je určené pre žiakov, ktorí preukázali mimoriadne nadanie

A vynikajúce študijné výsledky. V § 52 ods. 5

zákona o výchove a vzdelávaní sa stanovuje,

že návrh na zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia predkladá riaditeľovi školy triedny učiteľ.

Riaditeľ školy následne zabezpečí komisionálne preskúšanie žiaka. Skúšobná komisia by mala objektivizovať mimoriadne nadanie žiaka a zvážiť aj jeho ďalšie perspektívy rozvoja.

Na základe uvedených podkladov potom riaditeľ školy rozhodne o zaradení žiaka do rozšíreného štúdia.

2.5

Ukončovanie štúdia v základnej umeleckej škole

V ustanovení § 50 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní je uvedený štandardný spôsob ukončovania štúdia v ZUŠ. Stane sa tak, ak žiak úspešne vykoná záverečnú skúšku.

Zriedkavo sa v ZUŠ vyskytujú prípady, keď žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok. V týchto prípadoch môže riaditeľ školy rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona o výchove a vzdelávaní.

Ustanovenie § 50 ods. 2 písm. b) zákona o výchove a vzdelávaní splnomocňuje riaditeľa školy rozhodnúť

o mimoriadnom ukončení štúdia v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom.

3

.

Ciele umeleckého vzdelávania v základných umeleckých školách

Hlavným cieľom umeleckého školstva je výchova umením (formovanie osobnosti),

k

umeniu

(rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a

pre umenie (

príprava

na

profesionálnu umeleckú činnosť).

Vyvážene venuje pozornosť nielen poznávacím

(kognitívnym) a intele

ktuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj

sociálnemu a

emocionálnemu rozvoju žiakov.

Kladie

dôraz na činnostne orientované vyučovanie

. Čím viac

skúseností žiak získa vlastnou poznávacou činnosťou,

tým sú jeho predstavy o

svete

prepracovanejšie, viac zvnútornené a

získané poznatky vie lepšie využívať v

živote.

Pre umelecké vzdelávanie v
ZUŠ

sa stanovujú tieto ciele:

Žiaci

14

- komunikujú a
v
yjadrujú myšlienky prostredníctvom
vyjadrovacích prostriedkov
umenia,
- vytvoria artefakty a zrealizujú nápady v
lastným (autentickým) spôsobom,
- uvedomelo esteticky vnímajú,
- sa orientujú v kultúre a
svete umenia,
- rozvíjajú kreatívne myslenie,
- rozvíjajú emočnú
inteligenciu,
- spracujú informácie z
oblasti umenia a
kultúry,
- pestujú zmysel pre dobro a
krásu